

søndag 15. september 1974 kl. 11.00.Tale på landsmøtet i Norsk Kommuneforbundsøndag 15. september 1974.

Den demokratiske arbeiderbevegelsen har vært en utslagsgivende maktfaktor i Norge den siste menneskealder. I de seneste år har hele samfunnets miljø blitt preget av sterke brytninger, og disse merkes ikke minst i det politiske miljøet. Dette er en utvikling som vårt land har felles med hele Europa, ja med store deler av verden ellers. Det har stillet som en hovedoppgave å samle kreftene slik at lønnstakerne sammen med andre store folkegrupper, kan sette seg selv i en slik posisjon at det avgjørende kan prege retningen i samfunnets forandringer. Det er vår oppgave å forme et framtidens samfunn basert på menneskelig kontakt, trivsel og trygghet.

I dagens situasjon er det en sentral oppgave å sikre en rimelig utvikling av den realinntekt som den enkelte kan disponere. Et par år var det her en svak utvikling. Den internasjonale inflasjonen har nettopp nå en voldsom styrke. En side ved det er at landene eksporterer prisstigning til hverandre.

I denne situasjonen er det ikke mulig å basere en økt realinntekt på stabile priser. Vi er stillet overfor en ganske komplisert oppgave. Det sentrale siktepunkt for Regjeringens økonomiske politikk

er å sikre en rimelig øking i realinntekten tross et stigende prisnivå. En annen oppgave er så langt som mulig å dempe prisstigningen så mye som mulig, slik at vi ikke kommer skjevt ut i forhold til land vi handler med, og som vi må kunne konkurrere med. Det synes å være rimelige muligheter for at dette skal lykkes.

Vi har i år hatt en ny runde av inntektsoppgjør for praktisk talt hele det norske folk. Sett i lys av de krefter som derved konfronteres, må en kunne si at oppgjørsåret har hatt et gunstig forløp. De aller fleste avtaler er sluttet direkte mellom partene med bistand av meglingsinstitusjonene. Det har vært meget få åpne konflikter, og de har ikke vart lenge. Og lønnsnemnd er brukt bare i meget få tilfelle og av begrenset omfang. Det viktigste var at det denne gangen var nødvendig å la landbruksoppgjøret gå til nemnd for så vidt gjelder de økonomiske rammer.

At det omfattende inntektsoppgjør ble heldig gjennomført, skyldes særlig partene og deres organisasjoner, og av dem er lønnsstakernes organisasjoner de viktigste. Samtidig er det så at Regjeringen ved en rekke tiltak lettet mulighetene for å nå fram til akseptable resultater. Særlig tok disse tiltak sikte på det før nevnte sentrale mål å sikre en rimelig utvikling av realinntekten. Denne politiske innsats var nødvendig av flere grunner. Aktuelt spiller den sterke internasjonale inflasjonen en stor rolle.

Skattesystemet kommer inn i bildet. Det har sammenheng også med formene for inntektsoppgjør der de enkelte inntektsgrupper og organisasjoner hver på sitt grunnlag konkurrerer om delingen av foreliggende ressurser.

Prisstigningen utenfra svarer for halvparten av den prisoppgang på forbruksvarer som vi venter i år. Denne importerte prisstigning kan vi gjøre lite med. Den understreker bare nødvendigheten av et langt bedre internasjonalt samarbeid hvis en skal ha håp om å temme inflasjonskreftene.

Det vi nå må sette noe inn på, er å hindre at prisstigningen ensidig rammer vanlige lønnstakere. For dette formål og for å trygge en øking av realinntekten er det etter forslag av Regjeringen satt inn en rekke tiltak siden i fjor høst. Kronen er revaluert, det er brukt ekstraordinære subsidier, økt kompensasjon for momsen på flere matvarer, prisregulering og avansestopp, lettelse i folketrygdavgiften og reduksjon i satser for direkte skatt. Skattetiltakene reduserer statens inntekter med 2,3 milliarder kroner i forhold til bruk av uendrede skatteregler. Regjeringen vil foreslå å gå videre i lettelsene av progresjonen og direkte skatter i 1975.

Arbeiderpartiets hovedmål er å forme et rettferdig samfunn. Skal det lykkes, kan vi ikke rasere de ordninger som er etablert for å trygge pensjonister, eldre og uføre. Også skattepolitikken må utformes slik at den bidrar til rettferd i samfunnet. Samtidig får en søke å bruke sin forstand

mot skrik fra dem som privat trekker mest ut av samfunnets felles økonomi.

Når nå årets alt omfattende inntektsoppgjør blir ferdig, bør Regjeringen igjen sammen med interesseorganisasjonene arbeide videre med arbeidsformer som kan trygge en rettvis inntektsøking uten en galopperende øking i priser og andre pengestørrelser. En inflasjon på 10 prosent eller mer i året, har så skremmende sidevirkninger at alle må være interessert i å få dette under bedre herredømme, for så vidt gjelder i innenlandske faktorer som her virker med.

Regjeringen legger stor vekt på det arbeide som nå pågår med en ny lov om arbeidsmiljøet. Hovedlinjene i denne saken er trukket opp i fellesskap av Arbeiderpartiet og LO. - Arbeidet blir også ført videre med å sikre de som arbeider i kommuner og stat innflytelse på arbeidsplassen likeverdig med den som utvikles i industrien. Det arbeides også planmessig med den nye etappe i nedsettelse av arbeidstiden, generelt til 40 timer i uken og for skiftarbeidere lavere arbeidstid.

Jeg vil gjerne her si litt om den nye diskusjon om byråkrati i det norske samfunnet. Å motvirke byråkrati er noe ganske annet enn å kaste offentlige tjenestemenn på gaten. Byråkrati har å gjøre med nedarvede arbeidsformer som bygger murer mellom administrasjon og folk, stive rutiner som gjør arbeidet gledesløst, og gjør det vanskelig med hurtig saksbehandling og klare avgjørelser. Byråkrati

er ikke noe som kan avleses av tjenestemennenes antall.

Menneskelig og tjenestevillig kontakt mellom administrasjon og folk - det er avbyråkratisering. Den kan bare gjennomføres med aktiv medvirkning av de offentlige tjenestemenn. Jeg ber dere om hjelp til å menneskeliggjøre offentlig administrasjon. Det vil gjøre livet lettere og lysere for alle parter.